

LINNADE HELIMAASTIK

- JUHENDAVAD PRINTSIIBID AKUSTILISE LINNAKESKKONNA KVALITEEDI PARANDAMISEKS

THE SOUNDSCAPE OF CITIES - GUIDING PRINCIPLES FOR IMPROVING THE ACOUSTIC ENVIRONMENT IN URBAN SETTINGS

ÜLIÕPILANE / JOANNA KORDEMETS

JUHENDAJA / JAAN KUUSEMETS

KAASJUHANDAJA / MARKO RÜNDVA

HELIMAASTIK

INIMENE TAJUB KESKONDA, MILLES TA VIIBIB, MULTISENSOORSENA NING SELLE TUNNETUS EI PIIRDU AINULT NÄGEMISEGA. HELIMAASTIK KUI MAASTIKU AKUSTILINE VASTE ON KONTEKSTIPÕHINE HOLISTILINE KONTEPT, MIS EKISTEERIB LÄBI INIMISE JA ÜHISKONNA TAJU NING KESKENDUB SELLELE, KUIDAS KUULAJA RUUMI KOGER.

HELID ON OLUUSEKS KOMPONENDIKS KOHA TÄHENDUSE LOOMISEL NING HELIMAASTIK ULATUSLUKUKS OSAKS LINNA IDENTITEEDIST JA OLUUSEKS LINNAPLANEERIMISE TAHUKS.

KUID MIKROFON EI TÖÖTA SAMAMOODI NAGU FOTO MAASTIKUST, KUIGI NII HELI KUI KA VÄLGUS ON LAINELISED FENOMENID, ERINEB HELLINE TAJU VISUAALSEST TUNNETUSEST MITTEL VISIIL ERINEVALT VISUAALSEST RUUMIST, MIS ON VAATESEKTORI PÕHINE JA PIIRITLETUD, ON AKUSTILINE RÜJM ASUKOHAJU, KOHAKAARIV NING SELGETE PIIRIDE TA HELI RÕHUTAB PIGEM RUUMI ENNAST, MITTE KONKREETSEID ELEMENTE ANTUD RUUMIS. VÕRRELES NÄGEMISEGA ON KUULMISEMEEL SUHTELISELT PASSIIVNE NING HELI TAJUMINE

ÜLDISELT INFORMATSIOONVAENE, KUID EMOTSIOONIROHKE, INIMESD ON TIHTI LIIGUTATUD MUUSIKATOOTE POOLT ÄRRITATUD HÄIRIVATE HELIDE POOLT VÕI RAHUSTATUD TEATUD LOODUSHELID KUULDES. ME OLEME PÜSIVALT ÜMBRITSETUD HELIDEST JA MEIE KÕRVAD KUULAVAD ALATI. ME TÕOTLEME KAS TEADUKILT VÕI ALATEADVUSES MÜRA, MIS MEID ÜMBRITSEB, SEDA KA MAGADES.

KUIDAS VÕETAKSE ANTUD KESKONNAS VASTU HELID EHK MILLENA TÄRJTAKSE HELIMAASTIKU, ON MÕJUTATUD KA ANTUD KESKONNA MITTE-HELILISTEST ELEMENTIDEST JA VASTUVÕTJA ISIKLIKIST DIMENSIOONIDEST. HELIMAASTIKU KONTEPTIL PÕHINEV MÜRAVÄHENDAMISELE LAHENEMINE HAARAB ENDASSE KA KÕIK LÄHIKESKONNA ELEMENTID, MIS MÕJUTAVAD HELIDE POSITIIVSETE VÕI NEGATIIVSETE REAKTSIOONIDE ESIENEMISE ANDES UUED LAHENDISED OLUKORDADELE KUS MÜRATASEME VÄHENDAMINE EI OLE VÕIMALIK VÕI MÕISTLIK NING EI GARANTEERIKS TAJUVALT PAREMAT KESKONDA.

TEATUD TASEMEST ALATES EI HINDA KESKONNAS VIIBIA SELLE KVALITEETI ENAM HELITASEME VÄID HELI ISELOOMU JÄRGI, NING STRESSI EI TEHTA KÕRGE HELITASE VÄID HELI HÄIRIVUS.

LISAKS OTSESELE MÕJULE TEATUD HELILISES KESKONNAS VIIBIDES, OMAB KVALITEETNE HELIMAASTIK KA KAUSEMAID JA PIKAAJALISEMAID TAGAJÄRGI, OLLES SEOTUD KESKONNA ÜLEÜLDISE HINNANGUGA JA SEELABI KUJUNDADES INIMESTE LINNARUUMI KASUTAMISE HARJUMISI NING TUNNETUSLIKKE SEOSEID ERINEVATE KOHTADEGA.

OLULINE ON ERISTADA, ET HELIMAASTIK ON KONTEPT JA HELIKESKONNA TÕLGENDUS. KUI MÜRA ON KESKONNAREOSTAJA NING MÜRA VÄHENDAMISE SIHTMÄRGIS, SIIS HELIMAASTIKU EI SAA SAMAVÄÄRSELT SIHTMÄRGIS VÕTTA. HELIMAASTIK ISE EI OLE EI HEA EGA KA HALVA AKUSTIKAGA KESKOND NING KA MÜRA ON HELIMAASTIKU KOMPONENT.

